

KURSPLAN

Bild för lärare åk 1-3, 30 högskolepoäng (1-30). Ingår i Lärarlyftet., 30 högskolepoäng

Art for Primary School Teachers, 30 credits

Kurskod:	U1BFLA	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2025-09-04	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Reviderad:	2026-09-09	Ämnesgrupp:	Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen
Gäller fr.o.m.:	2027-01-18	Fördjupning:	G2F Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

Delkurs 1, 15hp

- visa kunskap om bildämnets teoretiska grund och historiska utveckling
- visa kunskap kring nationell och internationell didaktisk forskning inom bildområdet/visuell kultur
- visa kunskap om olika bildanalytiska modeller inom visuell kultur
- visa kunskap om visuella kulturers historiska och nutida betydelser
- visa kunskap om aktuella styrdokument

Delkurs 2, 15hp

- visa fördjupade kunskaper om olika bildanalytiska modeller inom visuell kultur
- visa kunskap om styrdokument och förmåga att hantera bedömningsfrågor i bildämnet
- ha kännedom om hur MIK kan användas i undervisning med fokus på bildämnet

Färdighet och förmåga

Delkurs 1, 15hp

- visa förmåga att reflektera kring didaktiska frågor utifrån ett inkluderande förhållningssätt med hänsyn till genus, jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv, nyanlända och elever med olika kulturell tillhörighet samt elever i behov av särskilt stöd
- visa färdigheter i att med olika material och tekniker, såväl traditionella som digitala, gestalta och kommunicera budskap, erfarenheter och idéer i bild

Delkurs 2, 15hp

- visa didaktisk kompetens och ett reflekterande förhållningssätt till estetiska lärprocesser, multimodala uttrycksformer och ämnesintegrering
- visa förmåga att i praktiken planera, genomföra, bedöma och betygsätta elevers förmågor utifrån grundskolans kursplan i bild
- visa färdigheter i att med olika material och tekniker, såväl traditionella som digitala, gestalta och kommunicera budskap, erfarenheter och idéer i bild samt kunna reflektera över process och produkt

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Delkurs 1, 15hp

- kunna värdera och förhålla sig till hur bildämnet kan bidra till att variera arbetssätt och arbetsformer i undervisning

- visa ett reflekterande förhållningssätt till estetiska lärprocesser och visuella kulturer

Delkurs 2, 15hp

- kunna värdera och förhålla sig till hur bildämnet kan verka för en flerspråkig lärandemiljö och bidra till att variera arbetssätt och arbetsformer i undervisning

Innehåll

Delkurs 1, 15 hp

- Visuell kultur (film, foto, design, konst, arkitektur och miljöer) i ett nutida och historiskt perspektiv och med koppling till olika medier
- Styrdokument och didaktiska frågeställningar, generellt och med fokus på bildämnet
- Bildämnets historia, samhällsförändringens inverkan på mål, innehåll och didaktik i styrdokument och skolans organisation
- Teorier om barns och ungdomars bildspråk
- Planering av bildundervisning
- Visuell kommunikation, bildanalys och bildsamtal
- Eget bildlaborativt arbete i hantverksmässiga samt digitala tekniker och material
- Nationell och internationell didaktisk forskning inom bildområdet/visuell kultur
- Visuell kultur och bildskapande utifrån genusperspektiv och kulturell tillhörighet
- Bilddidaktiskt arbete med elever i behov av särskilt stöd
- Estetiska lärprocesser i teori och praktik

Delkurs 2, 15 hp

- Visuell kultur (film, foto, design, konst, arkitektur och miljöer) i ett nutida och historiskt perspektiv och med koppling till olika medier
- Styrdokument och didaktiska frågeställningar, generellt och med fokus på bildämnet
- Bedömning och värdering av den bildskapande processen och produkten
- Visuell kommunikation
- Rörlig bild och dramaturgi
- Eget bildlaborativt arbete i hantverksmässiga tekniker och material samt digitala tekniker
- MIK i undervisningen
- Nationell och internationell didaktisk forskning inom bildområdet/visuell kultur
- Normer och värderingar i bilder
- Menings- och identitetsskapande genom bilder
- Etiska frågor kopplade till användning av bilder i olika sammanhang

Ämnesteorin utgår från bildpedagogisk och bilddidaktisk forskning samt teorier om visuell kultur. Kring estetiska lärprocesser och medie- och informationskunnighet anläggs även kognitionsvetenskapliga perspektiv. Innehåll och kursupplägg kopplas till bildframställning, tekniker, verktyg och material samt bildanalys, genom föreläsningar, workshops, eget bildlaborativt arbete, litteraturstudier, seminarier, tentamen och skriftliga inlämningar.

Det ämnesdidaktiska innehållet utgår från aktuella styrdokument mot åk 1-3. Planering av undervisning och innehåll kring formativa arbetssätt och bedömning behandlas via föreläsningar, fältstudier, litteraturstudier, seminarium och skriftliga inlämningar. Som ett exempel genomförs ett större undervisningsprojekt där studenterna planerar, genomför, bedömer och utvärderar ett arbetsområde i bild på sin skola, med elever i årskurs 1-3. Arbetsområdet planeras utifrån Lgr 22 och kursplanen i bild.

Verktyg för varierade arbetssätt och arbetsformer behandlas genom workshops, eget bildlaborativt arbete, litteratur och skriftliga inlämningar och webbseminarium.

Bildundervisning på vetenskaplig grund och utifrån beprövad erfarenhet behandlas genom föreläsningar, litteraturstudier, seminarier och skriftlig inlämning. Studenterna refererar och kopplar sina uppgifter och examinationer fortlöpande till litteratur, avhandlingar och artiklar. Reflektion och argumentation kring bilddidaktiska teorier görs kontinuerligt genom kursens olika moment.

Med utgångspunkt från läroplanens innehåll och mål behandlas de generella kompetenserna som bemötande av elever i behov av särskilt stöd, med olika kulturell bakgrund, genusperspektiv, jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv och användning av digitala verktyg och digitala medier, MIK, i undervisningen genom workshops, föreläsningar, litteraturstudier och skriftliga inlämningar samt seminarier.

Undervisningsformer

Distansstudier med inslag av campusträffar. Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp, där också kollegialt lärande betonas.

I kursen används digital lärplattform.

Undervisningen bedrivs på svenska men engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet. Du som är anställd som lärare och har en behörighetsgivande lärarexamen som är avsedd för åk 1-3 utan att vara ämnesbehörig.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betyg Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Lärandemålen grund för examination. För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studievevisningar vid kursstart.

En deltagare garanteras tre provtillfällen, inklusive ordinarie provtillfälle, för aktuellt kurstillfälle.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Delkurs 1 - Obligatoriska skriftliga och visuella moment	8 hp	G/U
Delkurs 1 - Bildlaborativa tillämpningsövningar	5 hp	G/U
Delkurs 1 - Digital portfolio	1 hp	G/U
Delkurs 1 - Seminarie	1 hp	G/U
Delkurs 2 - Obligatoriska skriftliga och visuella moment	7 hp	G/U
Delkurs 2 - Seminarie	4 hp	G/U
Delkurs 2 - Individuellt projektarbete	2 hp	G/U
Delkurs 2 - Bildlaborativa tillämpningsövningar	2 hp	G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Andersson, Lars Gustav & Hedling, Erik. (2010). *Filmanalys - en introduktion*. Studentlitteratur. (Kopierat material) 10 s.

Forsler, Ingrid, Magnusson, Lena O. & Öhman, Elisabeth Lisa (red.) (2024). *Bild och visuell kultur: undersökande bildundervisning i grundskola och fritidshem*. Studentlitteratur AB. 210 s.

Hansson Stenhammar, Marie-Louise. (2015). *En avestetiserad skol- och lärandekultur*. Art monitor (Pdf) 50 s.

Howells, R. & Negreiros, J. (2019). *Visual culture*. (Third edition.) Medford, MA: Polity. 360 s.

Karlsson, Sten-Gösta & Lövgren, Staffan. (2001). *Bilder i skolan*. Studentlitteratur. (Kopierat material) 15 s.

Lindberg, Viveca & Lindström, Lars. (2011). *Pedagogisk bedömning: Att dokumentera, bedöma och utveckla kunskap*. HLS förlag.(Kopierat material) 10 s.

Lindstrand, Fredrik. (2006). *Att göra skillnad – Representationer, identitet och lärande i ungdomars arbete och berättande med film*. HLS. (Kopierat material) 256 s.

Lindström, Lars. (2006). *Creativity: What Is It? Can You Assess It? Can It Be Taught?* JADE 25. 1, NSEAD. Blackwell Publishing Ltd.

Marner, Anders. (2007). *Möten & medieringar – estetiska ämnen och läroprocesser i ett semiotiskt och sociokulturellt perspektiv*. Umeå Universitet. s 5-50, s 70-84. (Pdf) 59 s.

Marner, A. & Örtengren, H. (2015). *Kunskapsorientering i bildämnet 2003–2015*. Rapport nr 15. Umeå Universitet. (pdf) 75 s.

Sheridan, K.M., Veenema, S.A., Winner, E. & Hetland, L. (2022). *Studio thinking 3: the real benefits of visual arts education*. (Third edition.) New York Antal sidor: 15, utdrag.

Skolverket (2022). *Kommentarmaterial till kursplanen i bild*. 25 s.

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*.

Vygotskij, Lev S. (1995). *Fantasi och kreativitet i barndomen*. Daidalos. 110 s.

Åsén, Gunnar. (red.) (2017). *Bildundervisning och lärande genom bilder*. Första upplagan Lib 200 s.

Öberg, Joakim, Lindberg, Ylva & Baccstig, Linda (red.) (2023). *Undervisningens konst*. Studentlitteratur. (Kopierat material) 15 s.

Öhling, Klas. (2018). *Filmproduktion och multimodalt meningsskapande. Ett ämnesintegrerat projekt i bild och kemi i grundskolans årskurs 4*. Masteruppsats. Göteborgs Universitet. Institutionen för didaktik och pedagogisk profession. 45 s. <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/59607?locale-attribute=sv>

Kompendier max 100 s.

Referenslitteratur

Bergström, Bo. (2015). *Effektiv visuell kommunikation: om nyheter, reklam och profilering i vår visuella kultur*. 12., [rev.] uppl. Carlsson 250 s.

Frid, Johan. (2002). *Intro - bild: [skapa, kommunicera, förstå]*. 1. uppl. Didacta 300 s.

Frid, Johan. (2011). *Intro - form: formgivning, design, hantverk*. 1. uppl. Didacta 280 s.

Farthing, S. (2015). *Art: the whole story*. (Revised and updated edition.) London: Thames & Hudson.

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/akademiskt-sprak/referenshantering.html>

Plagiat och källhantering

Som stöd för att förstå och undvika plagiat i akademiska texter används Källkoll. Materialet finns tillgängligt via bibliotekets webbplats.